

קורס מספר: 60-811-01

שם הקורס: תהליכים משפחתיים

סוג הקורס: הרצה

שנה / סמסטר : תשע"ה סמסטר א

היקף שעות: 2 ש"ס ניקוד: 1

שם המרצה: פרופ' שמואל שולמן

תאריך עדכון אחרון: 09/06/2014

מטרת הקורס / תוצרי הלמידה*:

היכרות עם הפילוסופיה של הטיפול המשפחתי, הכרת הגישות השונות ודרכי הטיפול הנגזרות מגישות אלו.

תאור הקורס:

הקורס יעסוק בהבנת מושג המשפחה תוך הצגת מודלים תיאורטיים ודינמיקה של המשפחה והנישואין. תודגש התפיסה המערכתית בהבנת מבנה המשפחה ותהליכיה. תידון מערכת יחסי הגומלין בין התהליכים המשפחתיים לבין התפתחות היחיד והסתגלותו, תוך התייחסות לאספקטים של העברה בין-דורית. כן תודגש הגישה הרואה פתולוגיה כביטוי של קושי או מסר של המערכת המשפחתית.

הקורס יקיף שיטות טיפול מערכתיות, אסטרטגיות ופרדוקסליות. כמו כן תובא שיטת התערבות משפחתית קיצרת מועד תוך שימת דגש על כוחות המשפחה ואופן איתורם וגיוסם.

הקורס גם יתייחס לאופן בו גישות והערכות מחקריות תורמות להבנת תהליכים ותוצאות בטיפול.

מהלך השיעורים: הקורס יתבסס על קריאה ודיון של חומר תיאורטי, הצגת וידאוטייפים של טיפול ועל סימולציה של שיטות טיפול.

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים: (רשימה או טבלה כדוגמת המצ"ב)

1. המשפחה כמערכת חברתית - ארגון חוקים, מבנה, מערכות-תת מערכות, גבולות.
2. אפיוני מבנים משפחתיים - גישות מערכתיות ודינמיות - היחיד והכלל במשפחה.
3. המשפחה - תהליכי התפתחות - המשכיות ושינוי.
4. משפחה - מציאות, מיתוס, סודות, שקרים, ציפיות, העברה בין-דורית.
5. פתולוגיה כמסר משפחתי.
6. שיטות התערבות מבניות ואסטרטגיות.

7. שיטות התערבות דינמיות וחוויתיות.

8. שיטות התערבות פרדוקסליות.

9. טיפול משפחתי קצר מועד.

10. הבנת טיפול ותהליכו מתוך גישה של Evidence based.

דרישות קדם:
איו

חובות / דרישות / מטלות**:
נוכחות וקריאת מאמרים משבוע לשבוע.

מרכיבי הציון הסופי:
בסוף הקורס תתקיים בחינה. ציון הבחינה יהווה את הציון הסופי.

ביבליוגרפיה:
ביבליוגרפיה: (חובה ורשות) – בהתאמה לשיעורים

Minuchin, S. (1982). *Families and family therapy*. Tel Aviv: Dvir (Hebrew)
Ch. 2-5, 8).

Wynne, L.C. (1984). The epigenesis of relational systems: A model for
understanding family

development. *Family Process*, 23, 297-318.?

Combrinck-Graham, L. (1985). A developmental model for family systems.
Family Process, 24, 139-150.

Byng-Hall, J. (1995). *Rewriting family scripts, improvisations and systems
change*. New York:

Guilford Press. (Ch. 2,3,4)

Imber-Black, I. (1993). *Secrets in families and family therapy*. New York:
Norton. (Ch. 1)

Byng-Hall, J. (1980). Symptom bearer as marital regulator: Clinical

implications. *Family Process*, 19, 355-365.?

Haley, J. (1982). *Problem solving therapy*. Tel Aviv: Sifriat Poalim. (Hebrew) Ch. 1,2,4.

Neill, J.R. & Kniskern, D.P. (1982). *From Psyche to System, The Evolving Therapy of Carl Whitaker*. New York: Guilford Press. pp. 317-363; The hindrance of theory in clinical work; Symbolic-experiential family therapy.

Selvini, M. (1988). *The work of Mara Selvini-Palazzoli*. Northvale, NJ: Aronson. Ch. 18, 19, 20.

Selvini-Palazzoli, M. et al. (1980). Hypothesizing -circularity-neutrality: Three guidelines for the conductor of the session. *Family Process*, 19, 3-12.

Walsh, F. (2003). Family resilience: a framework for clinical practice. *Family Process*, 42, 1-18.

Penn, P. (1985). Feed forward: Future questions, future maps. *Family Process*, 24, 99-310.

Diamond, G., & Liddle, H. A. (1996). Resolving a therapeutic impasse between parents and adolescents in multidimensional family therapy. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 64, 481-488.

Diamond, G., & Liddle, H. A. (1998). Transforming negative parent-adolescent interactions: From impasse to dialogue. *Family Process*, 38, 5-26.

OPTIONAL

Hughes, D. A. (2007). *Attachment focused family therapy*. New York: Norton

Larner, G. (2000). Towards a common ground in psychoanalysis and family therapy: On knowing not to know. *Journal of Family Therapy*, 22,

61-82.

Bertrando, P. (2000). Text and context: Narrative, postmodernism and cybernetics. *Journal of Family Therapy*, 22, 83-103.

Penn, P. & Frankfurt M. (1994). Creating a participant text: Writing, multiple voices, narrative multiplicity. *Family Process*, 33, 217-231.

Middleberg, C.V. (2001). Projective identification in common couple dances. *Journal of Marital and Family Therapy*, 27, 341-352.

Scharff, J.S. & Scharff, D.E. (1997). Object relations couple therapy. *American Journal of Psychotherapy*, 51, 141, 173.

White, M. & Epston, D. (1999). *Narrative means to therapeutic ends*. Tel Aviv: Cherkover. Ch. 1 17-42; Ch. 2 51-74; Ch. 3 85-108 (Hebrew).

Scheinkman, M., & Fisbane, M. D. (2004). The vulnerability cycle: Working with impasses in couple therapy. *Family Process*, 43, 279-299.

□ שם הקורס באנגלית:

Family processes and therapeutic approaches

* תוצרי הלמידה (learning outcomes) הן הצהרות המציינות במפורש מה הלומדים צפויים להשיג בסוף תקופת הלימוד בקורס. תוצרי הלמידה מוגדרים במונחים של הישגי ידע, הבנה, כישורים, יכולות ו/או עמדות שהלומד מצופה להדגים כתוצאה מהתנסותו הלימודית האקדמית בקורס. לפרטים נוספים [לחץ כאן](#).

** המדריך: איך תימנע מעבירות אתיות בהגשת עבודות. לקריאה [לחץ כאן](#).
